

Informatiemanagement

Onderzoeksplan

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is een onafhankelijk orgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Gelderland en Overijssel.

De bestuursleden van de Rekenkamer zijn: mevrouw drs. S.M. Helbig (voorzitter), de heer ir. T.J.A. Gies (plv. voorzitter) en mevrouw drs. S.C. van der Haagen. De secretaris-directeur is mevrouw drs. S.W. Mathijssen RO.

Dit onderzoeksplan is voorbereid door een onderzoeksteam bestaande uit de heer S.S. Kooistra, Msc en mevrouw S. Spenkelink, Msc.

Rekenkamer Oost-Nederland
Sijzenbaanplein 11-15
7411 HL Deventer
Telefoon: 0570 – 66 58 00
info@rekenkameroost.nl
www.rekenkameroost.nl
Bluesky: @rekenkameroost.bsky.social
Linkedin: Rekenkamer Oost-Nederland

Informatiemanagement

Onderzoeksplan

Deventer, januari 2026

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Achtergrond	6
1.3	Focus	11
2	Onderzoeksopzet	13
2.1	Doel- en vraagstelling.....	13
2.2	Normenkader	14
2.3	Onderzoeksmethodiek.....	15
2.4	Planning.....	15
2.5	Slotopmerkingen	15
Bijlage 1:	Geraadpleegde bronnen	17

1 Inleiding

In deze inleiding schetsen we de aanleiding en de achtergrond van dit onderzoek naar informatiemanagement. Daarnaast wordt de focus van het onderzoek beschreven en het onderwerp afgebakend.

1.1 Aanleiding

Een goede informatiehuishouding en duurzame toegankelijke informatie is van cruciaal belang voor zowel de provincie zelf als voor de samenleving. Bij het belang voor de provincie kan bijvoorbeeld gedacht worden aan taken efficiënt uitvoeren, voldoen aan wet- en regelgeving en verantwoording afleggen. Voor de samenleving gaat het onder andere om het ervaren van goede dienstverlening, deelnemen in besluitvorming en democratische controle kunnen uitoefenen.¹

De informatiehuishouding van de overheid komt geregeld negatief in het nieuws.² Daarin komt het beeld naar voren dat overheden steeds vaker moeite hebben om gevraagde informatie (op tijd) te leveren. Door de snelle digitalisering verandert het informatielandschap continu. Tegelijkertijd nemen de eisen vanuit de wet- en regelgeving (bv. Wet open overheid en Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en de verwachtingen vanuit de samenleving toe. Burgers, organisaties en media rekenen erop dat de overheid transparant en zorgvuldig met informatie omgaat en in staat is hen te bedienen met tijdige, betrouwbare en volledige informatie. De combinatie van het cruciale belang, een complexer digitaal speelveld en hogere eisen en verwachtingen zetten de informatiehuishouding onder druk.³

Hierboven kwam al aan de orde dat er op het informatiedomein sprake is van diverse wetten en regels waar provincies aan moeten voldoen. Er zijn meerdere actoren (bv. de

¹ Nationaal archief. Duto-raamwerk, module 1 'De waarde van duurzame toegankelijkheid'.

² Bv. NPO Radio 1 (21 december 2019). De informatiehuishouding van de overheid is een puinhoop, AD (26 juni 2024). Maanden na excuses van wethouder over zoekgeraakte info zijn nog niet alle documenten boven tafel: 'pijnlijke situatie', Telegraaf (28 oktober 2024). Overheid verzaakt plicht om transparant te zijn, NRC (29 januari 2025). Informatiebeheer bij de overheid is 'chaotisch' en met nieuwe Archiefwet dreigt 'enorme achteruitgang'.

³ Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (2021). Een dementerende overheid 2.0? p. 4.

provinciearchivaris, functionaris gegevensbescherming) die betrokken zijn bij het toezicht en de controle hierop. De provincies Gelderland en Overijssel voerden de afgelopen jaren verbeteringen door, maar tegelijkertijd zijn er nog aandachtspunten. Anno 2025 lopen wij er in onze onderzoeken ook nog geregeld tegen aan dat het voor de provincies lastig blijkt om de gevraagde informatie compleet, correct en op redelijke termijn aan te leveren.

Het maatschappelijk belang was een belangrijke aanleiding voor ons om het thema informatiemanagement in ons onderzoeksprogramma 2025 op te nemen. Uit de fractiegesprekken in voorbereiding op dit onderzoeksprogramma en de startgesprekken bleken PS van zowel Overijssel als Gelderland interesse te hebben voor dit thema. Het onderwerp vroeg om afbakening en op basis van een nadere oriëntatie (zie later in dit hoofdstuk) willen we de focus leggen op wat er is gedaan met de aanbevelingen die uit toezicht, audits en onderzoeken kwamen.

1.2 Achtergrond

Definitie en belang van overheidsinformatie

Overheidsinformatie is alle informatie die de overheid zelf maakt of van een ander ontvangt bij het uitvoeren van haar taken ongeacht vorm, inhoud, status, of vindplaats van die informatie. Onder overheidsinformatie vallen ook (meta)gegevens.⁴ Informatie die niet met een overheidstaak te maken heeft, valt niet onder overheidsinformatie. Daarbij kan gedacht worden aan reclamemateriaal of e-mails over een personeelsfeest.⁵

De informatiehuishouding omvat het totaal aan regels, voorzieningen, activiteiten en processen gericht op de informatiestromen en op het beheer van overheidsinformatie.⁶ Een goede informatiehuishouding is voor een overheidsorganisatie noodzakelijk om ervoor te (kunnen) zorgen dat informatie duurzaam toegankelijk is en blijft. De relevantie hiervan kan volgens het Nationaal Archief gezien worden vanuit drie invalshoeken (zie figuur 1 op volgende pagina):

- publieke waarde: duurzame toegankelijke informatie levert een belangrijke bijdrage aan de realisatie van publieke waarden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om dat duurzame toegankelijke informatie essentieel is voor het behoud van erfgoed, goede dienstverlening, het doen van onderzoek en het participeren in besluitvorming. Dat is gerelateerd aan de 'open overheid'.
- legitimiteit: duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie draagt eraan bij dat een overheidsorganisatie op een rechtmatige en betrouwbare manier zijn taken uit kan voeren, hier verantwoording over kan afleggen en anderen dit ook in de toekomst kunnen controleren. Door de informatiehuishouding duurzaam in te richten kan oudere informatie ook in toekomst nog makkelijk teruggevonden

⁴ Metagegevens dienen om andere gegevens te beschrijven. Metagegevens zijn bijvoorbeeld: wie legde wanneer en waarom een bepaald gegeven vast, en wanneer is het door wie gewijzigd en om welke reden? Het vastleggen van metagegevens vergemakkelijkt het beheren, vinden, uitwisselen en interpreteren van informatie en is essentieel voor de betrouwbaarheid ervan. Bron: Kennisbank van het Nationaal Archief, begripsdefinitie 'metagegevens'.

⁵ Kennisbank van het Nationaal Archief, begripsdefinitie 'overheidsinformatie'.

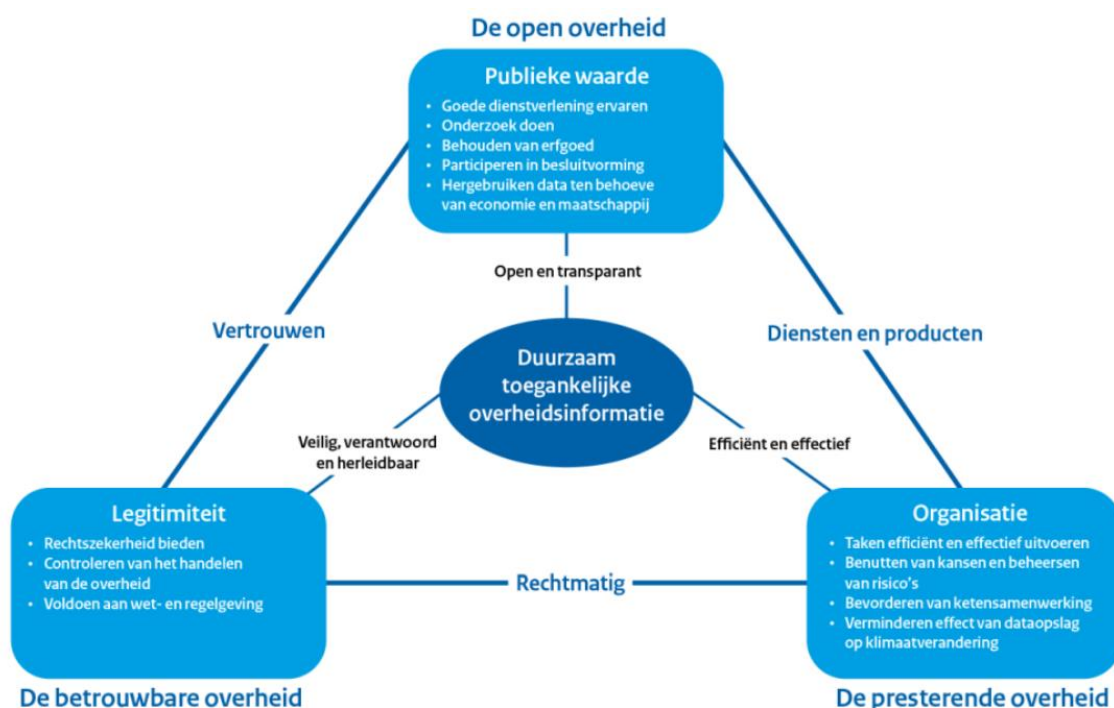
⁶ Nationaal Archief. Overheidsinformatiemodel, onderdeel 'overheidsinformatie binnen informatiehuishouding'.

worden, bijvoorbeeld voor het beantwoorden van WOO-verzoeken. Dit is gerelateerd aan de 'betrouwbare overheid'.

- Organisatie: duurzame toegankelijke overheidsinformatie is een belangrijke basis voor een overheidsorganisatie om onder meer zijn taken efficiënt en effectief te kunnen uitvoeren en risico's te beheersen. Dit is gerelateerd aan de 'presterende overheid'.⁷ Als de informatiehuishouding binnen de provincie bijvoorbeeld duurzaam is ingericht, kunnen medewerkers snel en makkelijker bij informatie en werken zo efficiënter en effectiever.

De regeringscommissaris informatiehuishouding⁸ stelt dat een goede informatiehuishouding geen doel op zich is, maar een middel om tot een responsieve overheid te komen. Dat is een overheid die naast de burger staat, betrouwbaar is en zich inzet om mensen verder te helpen.⁹

Figuur 1: Belang goede informatiehuishouding en duurzame toegankelijke informatie

Bron: Nationaal archief. Duto-raamwerk, module 1 'De waarde van duurzame toegankelijkheid'.

Landelijke wet- en regelgeving in het informatiedomein

Provincies moeten voldoen aan diverse wetten en regelingen die allemaal gaan over een onderdeel of aspect van wat we in dit onderzoek duiden als het bredere informatiedomein. Dit bredere informatiedomein bestaat uit verschillende onderdelen

⁷ Nationaal archief. DUTO-raamwerk, module 1 'De waarde van duurzame toegankelijkheid'.

⁸ Als onderdeel van de kabinetsreactie op het rapport Ongekend Onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag doet het kabinet begin 2021 het voorstel voor instelling van de functie van regeringscommissaris informatiehuishouding (RCIHH). Op 17 december 2021 stelde de toenmalig staatssecretaris van BZK daadwerkelijk een RCIHH aan. Van 1 januari 2022 tot 2 juli 2024 werkte Arre Zuurmond als RCIHH. Zijn opdracht was zorgen dat de verbeteringen in de informatiehuishouding van de overheid duurzaam en onomkeerbaar worden.

⁹ <https://www.open-overheid.nl/over-open-overheid/regeringscommissaris-informatiehuishouding>

zoals informatiebeheer en archivering, informatieveiligheid, privacy & gegevensbescherming, openbaarheid van informatie en digitale toegankelijkheid. Zie tabel 1 voor een (niet uitputtend) overzicht op hoofdlijnen.¹⁰ Het kan voorkomen dat deze wettelijke eisen op gespannen voet met elkaar staan, zoals de Wet open overheid en de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Dit kan er volgens de Autoriteit Persoonsgegevens ook toe leiden dat de uitvoering van de twee wetten elkaar in de weg kan zitten.¹¹

Tabel 1: Onderdelen/aspecten informatiedomein en bijbehorende wet- en regelgeving

Onderdeel/aspect informatiedomein	Wet- en regelgeving	Korte toelichting
Informatiebeheer en archivering	Archiefwet 1995 (naar verwachting treedt in juli 2026 de nieuwe Archiefwet in werking), Archiefbesluit en Archiefregeling	De Archiefwet stelt algemene eisen aan het beheer van de archiefbescheiden ¹² van de overheid. Er zijn regels voor onder andere het bewaren, vernietigen en de openbaarheid van archiefbescheiden.
Informatieveiligheid	met name de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO, 2019 en vanaf 2025 BIO2)	De BIO is een normenkader voor informatiebeveiliging en geeft het basisniveau weer voor informatiebeveiliging waaraan alle overheidslagen moeten voldoen.
Privacy & gegevensbescherming	met name de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG, 2018) en de Wet politiegegevens (Wpg)	De AVG gaat over de verantwoordelijkheden van organisaties die gegevens verzamelen en gebruiken (bv. meldplicht datalekken) en de rechten van de degene van wie de gegevens zijn. De Wpg is relevant voor provincies omdat buitengewone opsporingsambtenaren politiegegevens verwerken. Hierbij zijn periodieke audits verplicht.
Openbaarheid van informatie	Wet open overheid (Woo, 2022 opvolger van Wob)	Het recht van burgers op informatie van de overheid. De Woo regelt welke overheidsinformatie openbaar is en hoe iemand die kan aanvragen.
Hergebruik van informatie	Wet hergebruik van overheidsinformatie (Who, 2015)	Volgens deze wet zijn overheden verplicht om op verzoek openbare (ongevoelige) overheidsinformatie beschikbaar te stellen voor hergebruik.

¹⁰ Daarnaast zijn er (delen uit) domein specifieke wetten die ingrijpen op de informatiehuishouding, zoals de Omgevingswet. Die zullen soms afwijkende regels bevatten (welke voorgaan op de generieke regeling uit de informatiewetten) en soms aanvullende domein specifieke informatieregels bevatten. Bron: VNG Realisatie (2022). *Analyse naar de samenhang tussen generieke informatiewetten*, p. 27.

¹¹ Position paper 'Naar een werkbare WOO'.

¹² Volgens de Archiefwet art.1 zijn archiefbescheiden "bescheiden, ongeacht hun vorm, door de overheidsorganen ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd daaronder te berusten". Met 'ongeacht hun vorm' wordt bedoeld dat ook andere vormen dan vastlegging op papier (bv. Word- of Pdf-document, een e-mail, een video of (digitale) foto, een database, een Excel-spreadsheet of chatberichten zoals op Whatsapp) als archiefstuk in de zin van de Archiefwet aan te merken zijn. De woorden „naar hun aard” zijn aan de definitie toegevoegd om aan te geven dat een stuk niet willekeurig tot archiefstuk kan worden bestempeld, maar dat dat moet blijken uit "de aard", de rol van het stuk zelf. Een archiefstuk kan daarom zeker ook informatie zijn die niet is geregistreerd of gearhiveerd, zoals een e-mail, gerelateerd aan het werk, die te vinden is in een persoonlijke e-mailbox. Bron: Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed via <https://www.inspectie-oe.nl/onderwerpen/archiefbescheiden>

Digitale toegankelijkheid	Wet digitale overheid (Wdo, 2023) en (tijdelijk) besluit digitale overheid (2018)	De Wdo stelt eisen aan de toegang tot de digitale overheid, regelt het toezicht daarop en stelt (open) standaarden verplicht.
---------------------------	---	---

De ontwikkeling van wet- en regelgeving gaat door. Komend jaar gaan de Cyberbeveiligingswet (Cbw) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in. De Cbw is de doorvertaling van de Europese NIS2-richtlijn gericht op het verbeteren van de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten. De Wmebv geeft burgers het recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze. Vanaf augustus 2024 is ook de AI-Verordening van de Europese Unie gefaseerd in werking getreden, de verordening treedt geheel in werking vanaf augustus 2027. De verordening bevat regels voor ontwikkelaars en gebruikers van AI, waaronder voor provincies. Zo moeten organisaties vanaf februari 2025 zorgen dat hun werknemers AI-geletterd zijn en zijn een aantal AI-systemen verboden.¹³

De regeringscommissaris informatiehuishouding stelde dat de versnipperde wet- en regelgeving rond overheidsinformatie het lastig maakt voor overheidsorganen om de samenhang daarin te kunnen overzien en die wet- en regelgeving goed na te leven.¹⁴ Daarom wordt gewerkt aan een wetsvoorstel voor een Algemene informatiewet.¹⁵

Rol PS en GS

Hoewel het informatiedomein voor een belangrijk deel bepaald wordt door de wet- en regelgeving op (inter)nationaal niveau, stellen PS en GS ook kaders vast. Het gaat bijvoorbeeld om:

- een archiefverordening. PS zijn verplicht deze vast te stellen op basis van de Archiefwet. GS moeten overeenkomstig deze verordening zorgdragen voor de archiefbescheiden.
- een besluit informatiebeheer. GS stellen dit vast. Doel hiervoor is: ‘de verantwoordelijkheid voor het beheer van documenten, het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en bewaren van documenten te regelen’.

PS stellen daarnaast de financiële kaders vast: via hun budgetrecht stellen zij in de begroting middelen beschikbaar voor de uitvoering en naleving van eerdergenoemde wet- en regelgeving. In de archiefverordening van zowel Overijssel als Gelderland is bijvoorbeeld ook expliciet vastgelegd dat GS ervoor zorgen dat jaarlijks op de provinciale begroting voldoende middelen worden geraamd voor de kosten van de zorg voor archiefbescheiden.¹⁶

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering en naleving van de wet- en regelgeving op het informatiedomein ligt bij Gedeputeerde Staten. PS hebben de

¹³ <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/algoritmes-ai/ai-verordening>

¹⁴ Ook uit andere hoeken komen signalen dat de uitvoerbaarheid onder druk staat door complexe en versnipperde regels binnen het informatiedomein. Zie onder andere: ICTU: verkenning informatiehuishouding decentrale overheden, p. 4-5 en “Werk aan Uitvoering Fase 2: Handelingsperspectieven en samenvatting analyse” p. 60-61 in VNG Realisatie (2022). Analyse naar de samenhang tussen generieke informatiewetten, p. 9.

¹⁵ Rijksoverheid. Kenniscentrum voor beleid en regelgeving, totstandkoming van een Algemene Informatiewet en <https://www.open-overheid.nl/over-open-overheid/regeringscommissaris-informatiehuishouding/algemene-informatiewet>

¹⁶ Archiefverordening Overijssel 2013, artikel 6 en Archiefverordening Gelderland 2016, artikel 6.

verantwoordelijkheid om dit vervolgens te controleren. Dat kan bijvoorbeeld via de paragraaf bedrijfsvoering in de P&C-documenten. In de archiefverordeningen van Overijssel en Gelderland is vastgelegd dat GS de toezichtsverslagen van provinciearchivaris aan PS voorleggen.¹⁷

Controle en toezicht in het informatiedomein

In het informatiedomein zijn er diverse actoren die aandachtspunten en adviezen meegeven aan (voornamelijk) directie of Gedeputeerde Staten. Soms heeft dit betrekking op een specifiek onderdeel van het informatiedomein. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de:

- *provinciearchivaris*: GS moeten op grond van de Archiefwet een provinciearchivaris aanwijzen. Die is belast met het toezicht op de naleving van de Archiefwet door de provincie. PS moeten voor dit toezicht een verordening vaststellen. In zowel de Archiefverordening van Overijssel als van Gelderland staat dat de provinciearchivaris eenmaal per jaar verslag uitbrengt aan GS.
- *functionaris Gegevensbescherming*: Provincies zijn op grond van de AVG verplicht een Functionaris Gegevensbescherming (FG'er) aan te wijzen. Een belangrijke taak van de FG'er is intern toezicht houden op de naleving van de privacywetgeving en de organisatie en medewerkers informeren en adviseren over de naleving.
- *chief information security officer*: Dit is een functionaris binnen de organisatie die adviseert en toezicht houdt op het gebied van informatieveiligheid. In het BIO is onder meer opgenomen dat een overheidsorganisatie informatiesystemen bij voorkeur jaarlijks controleert op technische naleving van beveiligingsnormen en risico's van de feitelijke veiligheid.

Daarnaast zijn er actoren die een bredere rol hebben bij de controle binnen/op de provincie, maar waarbij de controle wel kan raken aan het informatiedomein:

- *Control*: De concerncontroller van de provincie ziet er op toe dat (de processen op systeemniveau binnen) de provinciale organisatie rechtmatig, doelmatig en doeltreffend functioneert. Dit kan ook betrekking hebben op het informatiedomein. Zo deed concerncontrol van de provincie Overijssel een 217a-onderzoek¹⁸ naar informatieveiligheid in 2018 en in 2023 deed de afdeling Audit & Control van de provincie Gelderland een dergelijk onderzoek naar de informatiehuishouding.
- *Accountant*: De accountant verzorgt de controle van de jaarrekening van de provincie. Daarbij is ook aandacht voor IT-beheersing en informatieveiligheid.
- *Rekenkamer*: Ten slotte kunnen wij ook onderzoek doen dat betrekking heeft op het informatiedomein. Dat was bijvoorbeeld het geval in 2019 toen we onderzoek deden naar informatieveiligheid en in 2022 toen we onderzoek deden naar de afhandeling van Wob-verzoeken.

¹⁷ Archiefverordening Overijssel 2013, artikel 8 en Archiefverordening Gelderland 2016, artikel 11.

¹⁸ In artikel 217a-onderzoek van de Provinciewet staat dat GS periodiek onderzoek verrichten naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur.

Stand van zaken informatiedomein provincie Overijssel en Gelderland

Binnen de provincie Overijssel is er in de afgelopen jaren op diverse momenten geïnvesteerd in de informatiehuishouding. Veel van die initiatieven waren ad hoc en gericht op de korte termijn.¹⁹ GS Overijssel gaven in 2025 aan dat interne audits, concerncontrol-rapportages en externe onderzoeken consistent hebben aangetoond dat de provincie op essentiële onderdelen (bv. digitale toegankelijkheid, informatieveiligheid en openbare overheidsinformatie) een ontwikkelopgave heeft.²⁰ Zij stelden “Onze systemen zijn kwetsbaar en toe aan vervanging. Processen en werkwijzen zijn nog onvoldoende vastgelegd en geborgd. Ook de digitale vaardigheden van medewerkers moeten verder worden versterkt.” Daarnaast gaven GS aan dat de provincie niet voldoet aan wet- en regelgeving, zoals de Archiefwet, de Baseline Informatiebeveiliging en de NIS2-richtlijn.²¹ Met het vaststellen van de Perspectiefnota 2026 besloten PS op 2 juli 2025 om incidenteel € 11 miljoen te reserveren voor het op orde brengen van de informatiehuishouding. Dit bedrag was om te starten met de meest kwetsbare processen en systemen. De totale opgave schatten GS op € 30 miljoen.

Bij de provincie Gelderland staat al meerdere jaren in de begroting dat het verbeteren van de informatiehuishouding een belangrijk thema is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. De provincie kent volgens GS flinke uitdagingen op het gebied van archief en informatiebeheer.²² Zij gaven eind 2024 aan dat: tweederde van de informatie ongestructureerd is opgeslagen en daardoor moeilijk of niet terugvindbaar is, de huidige applicaties de informatiebeheerprocessen onvoldoende ondersteunen en informatiebeheerprocessen niet zijn vastgelegd.²³ Daarnaast verwijzen zij naar het verslag van de toezichthoudend archivaris waarin terugkomt dat de provincie achter liep met een aantal wettelijke taken zoals het tijdig vernietigen van het archief en het actualiseren van de archiefverordening. Hiermee voldeed de provincie niet aan de Archiefwet en de AVG, zo gaven GS aan.²⁴ Verder stellen GS in het provinciale jaarverslag 2024 dat de provincie zich met goed resultaat heeft laten toetsen op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en dat zij stappen neemt om te gaan voldoen aan de Cyberbeveiligingswet (de Nederlandse uitwerking van de Europese verordening NIS2).²⁵

1.3 Focus

In onze missie als Rekenkamer komt terug dat we met onderzoek willen bijdragen aan het lerend vermogen van de provincies Gelderland en Overijssel. Op het informatiedomein zijn er meerdere actoren die aandachtspunten en adviezen aan de provincie meegeven. Tegelijkertijd kennen de provincies ook anno 2025 nog aandachtspunten. Dit maakt dat we in voorliggend onderzoek willen kijken naar de

¹⁹ Provincie Overijssel. Perspectiefnota 2026, onder kerntaken ‘Onze samenleving’ (onderdeel ‘informatiehuishouding op orde’).

²⁰ Provincie Overijssel. Begroting 2026, paragraaf bedrijfsvoering (onder ‘Actualiteiten’, onderdeel ‘informatievoorziening en digitalisering’).

²¹ Provincie Overijssel. Perspectiefnota 2026, onder kerntaken ‘Onze samenleving’ (onderdeel ‘informatiehuishouding op orde’).

²² Provincie Gelderland. GS-voorstel dec. 2024 - Stand van zaken Provinciaal archiefbeheer en informatiehuishouding, p. 1.

²³ Provincie Gelderland. Statenbrief PS2024-1026 Stand van zaken Provinciaal archiefbeheer en informatiehuishouding, p. 3.

²⁴ Provincie Gelderland. GS-voorstel dec. 2024 - Stand van zaken Provinciaal archiefbeheer en informatiehuishouding, p. 4.

²⁵ Provincie Gelderland. Jaarstukken 2024, paragraaf Bedrijfsvoering (onder ‘digitalisering is van strategisch belang en van ons allemaal’).

opvolging van aanbevelingen in het informatiedomein. Hierbij leggen we de focus op aanbevelingen uit toezicht, onderzoeken en audits (wat is daarmee gedaan en wat is de reden als daar niets/beperkt iets mee is gedaan). Met de focus op opvolging van aanbevelingen in het informatiedomein raakt dit onderzoek zowel aan doeltreffendheid en doelmatigheid als aan rechtmatigheid.

In dit onderzoek kiezen we voor een langere onderzoeksperiode (2015-2025), omdat het oppakken van aandachtspunten en het opvolgen van aanbevelingen tijd in beslag kan nemen. Het kijken naar een langere periode geeft ook een meer structureel beeld van het lerend vermogen.

2 Onderzoeksopzet

In dit hoofdstuk geven we de opzet van ons onderzoek weer. De doel- en vraagstelling komen als eerste in dit hoofdstuk aan de orde. Daarna gaan we in op het normenkader en de onderzoeksmethodiek. Daarnaast lichten we de planning van het onderzoek toe.

2.1 Doel- en vraagstelling

Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is:

PS van de provincies Gelderland en Overijssel inzicht geven in de opvolging van aanbevelingen in het informatiedomein om zo een bijdrage te leveren aan hun controlerende rol en het lerend vermogen van de provincies.

Centrale vraag

De centrale vraag uit dit onderzoek is:

In hoeverre hebben GS aanbevelingen uit toezicht, audits en onderzoeken in het informatiedomein doorgevoerd en wat zijn de redenen in het geval dat aanbevelingen niet zijn opgevolgd?

Onderzoeksvragen

We hebben de centrale vraag uitgewerkt in enkele onderzoeksvragen:

Toezicht, audits en onderzoeken

- 1a. Welk(e) toezicht, audits en onderzoeken in het informatiedomein zijn verplicht voor provincies?
- 1b. Welk(e) toezicht, audits en onderzoeken zijn uitgevoerd in het informatiedomein bij de provincies Gelderland en Overijssel in de periode 2015-2025?

Opvolging aandachtspunten en aanbevelingen

- 2a. Welke aandachtspunten en aanbevelingen kwamen uit het toezicht, de audits en onderzoeken in het informatiedomein naar voren?
- 2b. Op welke wijze gaven GS opvolging aan de aandachtspunten en aanbevelingen uit het toezicht, de audits en onderzoeken in het informatiedomein?
- 2c. Als er geen opvolging is gegeven aan de aandachtspunten en aanbevelingen, wat waren daar dan de redenen voor?
- 2d. Tot welke resultaten heeft de opvolging van aandachtspunten en aanbevelingen geleid? Als dit er (nog) niet toe heeft geleid dat aandachtspunten (afdoende) zijn opgelost, hoe komt dat?
- 2e. Hoe is de opvolging van aandachtspunten en aanbevelingen in het informatiedomein geborgd binnen de provinciale organisatie?

Informatievoorziening PS

3. Hoe worden PS geïnformeerd over de uitkomsten van audits en onderzoeken in het informatiedomein en de opvolging van de aanbevelingen daaruit?

2.2 Normenkader

Voor het opstellen van onze bevindingen hanteren we een normenkader. Het voorlopige normenkader voor dit onderzoek naar informatiemanagement staat in tabel 2. Het normenkader is opgesteld op basis van een globale verkenning en wordt (mogelijk) gedurende het onderzoek aangescherpt en gespecificeerd.

Tabel 2: Voorlopig normenkader

Onderdeel	Voorlopige normen
1. Toezicht, onderzoeken en audits	De provincie heeft de verplichte audits en onderzoeken in het informatiedomein uitgevoerd.
2. Opvolging aandachtspunten en aanbevelingen	- De aandachtspunten en aanbevelingen uit toezicht, audits en onderzoeken in het informatiedomein zijn opgevolgd binnen de daarvoor gestelde termijn. - Als aandachtspunten en aanbevelingen niet (helemaal) zijn opgevolgd, is dat gemotiveerd. - De opvolging van aandachtspunten en aanbevelingen van toezicht, onderzoeken en audits in het informatiedomein is geborgd binnen de provinciale organisatie.
3. Informatievoorziening PS	De informatievoorziening aan PS over de uitkomsten uit toezicht, audits en onderzoek in het informatiedomein en de opvolging van aanbevelingen daaruit is conform gemaakte afspraken en wet- en regelgeving.

Bron: Rekenkamer Oost-Nederland.

2.3 Onderzoeksmethodiek

Voor dit onderzoek naar informatiemanagement gebruiken we verschillende onderzoeksmethoden, zoals:

- We bestuderen relevante documentatie bijvoorbeeld wet- en regelgeving, toezichtsverslagen, audits, onderzoeksrapporten, Statenvoorstellen en -brieven, P&C-documenten en interne notities.
- We voeren interviews met ambtelijk betrokkenen en relevante externe actoren zoals de toezichthoudend archivaris en accountant. Bij het onderzoeken van de opvolging van aanbevelingen kan het zijn dat we voor Overijssel ook uitkomen bij het Shared Service Centrum ONS.

Kern van dit onderzoek is in beeld brengen in hoeverre er lering is getrokken uit toezicht, audits en onderzoeken op informatiedomein in de periode 2015-2025. Hiervoor brengen we eerst in beeld om hoeveel en welke onderzoeken en audits het gaat (onderzoeksvraag 1). Afhankelijk van het aantal onderzoeken en audits kijken we of er voor het in beeld brengen van de opvolging van aandachtspunten en aanbevelingen (onderzoeksvraag 2) een nadere selectie nodig is. Dit in verband met de haalbaarheid van ons onderzoek. Dat kan een selectie zijn van thema's binnen het informatiedomein (zie tabel 1), van audits en onderzoeken binnen elk thema of van jaren binnen de onderzoeksperiode.

2.4 Planning

Rekenkameronderzoek kent een vast aantal stappen, die nader beschreven zijn in ons [onderzoekprotocol](#). De globale planning voor dit onderzoek is opgenomen in tabel 3.

Tabel 3: Planning

Fase	Periode
Vorbereiding	Oktober - december 2025
Uitvoering	Januari - maart 2026
Rapportage	April - juni 2026
Publicatie	Juni/juli 2026

Voor het realiseren van deze planning zijn wij afhankelijk van een tijdige aanlevering van materiaal en medewerking door de provincies en eventuele derden.

2.5 Slotopmerkingen

- Deze onderzoeksopzet is opgesteld op basis van een globale verkenning van het onderwerp. Op basis van het verzamelde onderzoeksmateriaal kan de aanpak gedurende het onderzoek worden bijgesteld. Als deze bijstelling naar ons oordeel

tot majeure aanpassingen van de opzet leidt, zal dit door ons worden gecommuniceerd.

- De Rekenkamer deelt aan PS en GS alle opmerkingen en bedenkingen mee die wij naar aanleiding van onze bevindingen van belang achten. Ook als dit niet expliciet onderdeel is van de onderzoeksopzet.
- Voor de uitvoering van het onderzoek is de Rekenkamer bevoegd alle documenten van het provinciebestuur op te vragen en mee te nemen in het onderzoek. Het provinciebestuur verstrekt desgevraagd alle inlichtingen die de Rekenkamer ter vervulling van haar taak nodig acht.²⁶

²⁶ Artikel 184 Provinciewet.

Bijlage 1: Geraadpleegde bronnen

Documenten

- Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (2021). Een dementerende overheid 2.0?
- Provincie Gelderland:
 - Archiefverordening Gelderland 2016.
 - Besluit informatiebeheer Gelderland 2022.
 - GS-voorstel en Statenbrief PS2024-1026 Stand van zaken Provinciaal archiefbeheer en informatiehuishouding.
 - Jaarstukken 2024.
- Provincie Overijssel:
 - Archiefverordening Overijssel 2013.
 - Begroting 2026.
 - Besluit informatiebeheer Overijssel 2013.
 - Perspectiefnota 2025.
- VNG Realisatie (2022). Analyse naar de samenhang tussen generieke informatiewetten.
- Autoriteit Persoonsgegevens. Position paper (2025). 'Naar een werkbare WOO'.

Websites

- Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed: <https://www.inspectie-oe.nl/onderwerpen/archiefbescheiden>
- Nationaal archief
 - Duto-raamwerk, module 1 De waarde van duurzame toegankelijkheid via: <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/module-1-de-waarde-van-de-duurzame-toegankelijkheid> (laatst geraadpleegd op 28 oktober 2025)
 - Kennisbank, via <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank> (laatst geraadpleegd op 4 november 2025)
- Rijksoverheid: Open overheid
 - <https://www.open-overheid.nl/over-open-overheid/regeringscommissaris-informatiehuishouding> (laatst geraadpleegd op 4 november 2025)
 - <https://www.open-overheid.nl/over-open-overheid/regeringscommissaris-informatiehuishouding/algemene-informatiewet>

- Autoriteit Persoonsgegevens
 - <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/algorithmes-ai/ai-verordening> (laatst geraadpleegd op 19 november 2025)
 - Position paper 'Naar een werkbare WOO'